

ŽIVE NITI – NEMATOMORPHA

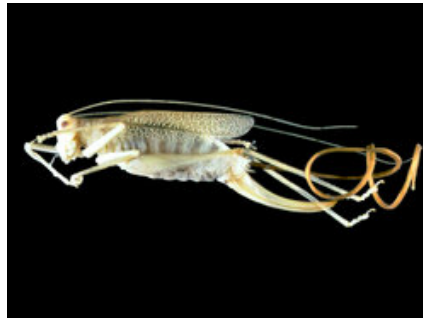
Žive niti (razred Nematomorpha) so živali nitaste oblike, dolžine 0,5 do 1 m in premera 1 - 3 mm. Spadajo med valjaste črve (Aschelminthes).

Odrasle živali prosto živijo v vlažni zemlji ali vodi, ličinke pa so notranji paraziti žuželk (kobilic, čričkov, hroščev, bogomoljk...) (slika 1). Odrasle živali lahko najdemo v vodi v cisternah, koritih za napajanje živine, mlakah ipd. Slučajen pojav žive niti v pitni vodi običajno povzroči pri ljudeh precej vznemirjenosti in zaskrbljenosti, vendar je strah odveč.

Žive niti niso paraziti ljudi, živine in drugih domačih živali in za človeka in domače živali niso nevarne.

Odrasle živali se razmnožujejo v vodi. Samice odložijo jajčeca v obliki dolgih želatinastih niti, ki vsebujejo več milijonov jajčec. Jajčeca se izležejo v dveh tednih do treh mesecih, odvisno od temperature vode.

Aktivnosti teh mikroskopskih ličink še niso popolnoma raziskane. V 24 urah larva dobi zaščitno prevleko ali se encistira in ostane na vegetaciji ob robu vode. Ko nivo vode upade in rastlino s cisto vred poje žuželka, se njena zaščitna prevleka razgradi in larva prodre skozi steno prebavil v telesno votlino gostitelja, kjer prebavlja in absorbira njegovo tkivo kot vir hrane. Ko se živa nit popolnoma razvije in gostitelj pade v vodo, odrasla žival prodre skozi telesno steno žuželke in gre v vodo, kjer prosto živi. Odrasle živali se ne prehranjujejo, večina sploh nima ust. Moški osebki so manjši od ženskih. Za popolni razvoj živih niti je potrebnih 3 - 5 mesecev. Barva živali varira od rumenkaste do sivkaste, rjave in črne. Poznanih je veliko različnih vrst (slike 2, 3, 4).

Slika 1: Odrasla živa nit zapušča svojega gostitelja- žuželko
<http://www.answers.com/topic/nematomorpha>

Slika 2: Odrasla živa nit
www.inhs.uiuc.edu/chf/pub/surveyreports/mar-apr95/page4.html

Slika 3: Odrasla živa nit

<http://www.marietta.edu/~biol/biomes/images/wetlands/ihorsehair.jpg>

Slika 4: Žive niti

<http://kaweahoaks.com/html/horsehairworms.html>

Literatura.:

Matoničkin Ivo: Beskralješnjaci, Školska knjiga Zagreb, 1978, 446-451.

<http://www.earthlife.net/inverts/nematomorpha.html>

<http://edis.ifas.ufl.edu/IN274>

<http://www.des.state.nh.us/factsheets/bb/bb-50.htm>

<http://www.unl.edu/scarlet/v11n10/v11n10features.html>

Pripravila: mag. Lilijana Merljak Skočir, univ. dipl. biol.
Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica